

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi A. P.

od wyroku Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim z dnia 17 grudnia 2018 r., sygn. akt TAS (...) oddalającego odwołanie skarżącego, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 9 października 2019 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Trybunał Arbitrażowy ds. Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim (dalej jako: Trybunał) wyrokiem z dnia 17 grudnia 2018 r. (TAS (...)) w sprawie z odwołania A. P. (dalej jako: Skarżący) od postanowienia Panelu Dyscyplinarnego II instancji przy Polskiej Agencji Antydopingowej z dnia 12 marca 2018 r. postanowił oddalić skargę w całości.

Trybunał ustalił, że Skarżący, będąc zawodnikiem judo, został poddany badaniu antydopingowemu w dniu 9 kwietnia 2016 r. w Z. W wyniku przeprowadzonej analizy próbki A moczu Skarżącego stwierdzono w niej obecność substancji zabronionej. Skarżący skorzystał z prawa wykonania analizy odwoławczej próbki B. Uprzednio poinformowany o takiej możliwości, był on obecny podczas otwarcia i analizy próbki B.

W dniu 16 czerwca 2016 r. do Komisji do Zwalczania Doping w Sporcie wpłynęło pismo pełnomocnika Skarżącego wskazujące na szereg uchybień zauważonych podczas powyższej analizy odwoławczej, co jego zdaniem miało świadczyć o niezgodności postępowania ze standardami Światowej Agencji

Antydopingowej (dalej jako: WADA) i standardami laboratorium chemicznego, a co za tym idzie - powinno skutkować unieważnieniem analizy próbki B i zwrotem kosztów uiszczonych tytułem przeprowadzenia tej analizy. Jednocześnie pełnomocnik poinformował Komisję, iż w związku z możliwymi nieprawidłowościami w trakcie analizy próbki A zostało wszczęte również przez organy ścigania postępowanie wyjaśniające.

W trakcie tego postępowania Prokurator Prokuratury Rejonowej w B. wydał postanowienie z dnia 3 sierpnia 2016 r. (PR 4Ds. (...)), którym zwolnił Dyrektora Instytutu Sportu z tajemnicy zawodowej i służbowej. Sąd Rejonowy w B. postanowieniem z dnia 23 czerwca 2017 r. (III Kp (...)) uchylił to postanowienie.

W dniu 28 czerwca 2017 r. Panel Dyscyplinarny I instancji wydał postanowienie ((...)), w którym uznał Skarżącego za winnego naruszenia Polskich Przepisów Antydopingowych (art. 2.1. Polskich Przepisów Antydopingowych), ze względu na wykrycie obecności klomifenu w jego płynach fizjologicznych. Jednocześnie Panel Dyscyplinarny I instancji wymierzył Skarżącemu karę dyscyplinarną 2 lat wykluczenia i ustalił rozpoczęcie biegu powyższej kary dyscyplinarnej od dnia pobrania próbki, tj. od dnia 9 kwietnia 2016 r.

Skarżący złożył odwołanie od powyższego postanowienia. Postanowieniem z dnia 12 marca 2018 r. ((...)), Panel Dyscyplinarny II instancji przy Polskiej Agencji Antydopingowej oddalił powyższe odwołanie.

Skarżący złożył odwołanie do Trybunału od postanowienia Panelu Dyscyplinarnego II instancji, w którym wniósł m.in. o zmianę zaskarżonego orzeczenia i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez stwierdzenie braku naruszenia przepisów antydopingowych po stronie Skarżącego z uwagi na wykazane odstępstwa od Międzynarodowego Standardu dla Laboratorium, które miały wpływ na wynik analizy. Zespół Orzekający Trybunału oceniając zgłoszone zastrzeżenie co do prawidłowości przeprowadzonego postępowania stwierdził, że w toku postępowania Skarżący nie wykazał, że zaistniały odstępstwa od procedury badań przewidzianej w Międzynarodowym Standardzie dla Laboratorium, stanowiącym załącznik do Międzynarodowej Konwencji o zwalczaniu dopingu w sporcie z dnia 19 października 2005 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 142, poz. 999) ratyfikowanej przez Polskę w dniu 8 sierpnia 2007 r. (dalej jako: ISL), poza terminem wykonania

badania próbki B - które nie miało wpływu na wynik przeprowadzonej analizy. W ocenie Trybunału stwierdzenie naruszenia przepisów antydopingowych przez Skarżącego było niewątpliwe. W ocenie Zespołu Orzekającego Trybunału odstępstwa od ISL, które miałyby wpływ na wynik przeprowadzenia analizy, nie zostały wykazane ani uprawdopodobnione. Co więcej, laboratorium nie ma obowiązku badania ciężaru właściwego i pH próbki B dla ustalenia integralności próbki. Uznano również, że Skarżący nie udowodnił, że końcówka pipety nie była zmieniana i w ten sposób próbka B została zanieczyszczona. W uzasadnieniu wyroku Trybunał podniósł także, że Skarżący nie uprawdopodobnił wystąpienia odstępstw od ISL w zakresie: analizy spektrometrii masowej, analizy chromatograficznej oraz dochowania należytej staranności po stronie pracowników laboratorium. Skarżący w toku postępowania podnosił zarzuty wystąpienia odstępstw od ISL, jednakże z treści opinii biegłych złożonych przez Polską Agencję Antydopingową (dalej jako: POLADA) wynikało, że nie stwierdzono odstępstw od standardów, a wyniki badań zostały zinterpretowane i odczytane prawidłowo. W związku z powyższym uznano, że odwołanie Skarżącego nie mogło zostać uwzględnione.

Pismem z dnia 14 lutego 2018 r. (prawidłowa data: 14 lutego 2019 r.) Skarżący wniósł skargę kasacyjną od powyższego wyroku Trybunału. Skarga oparta została na:

- 1) rażącym naruszeniu przepisów prawa, tj.:
 - a) art. 3.1. oraz art. 3.2.2. Światowego Kodeksu Antydopingowego, stanowiącego załącznik do Międzynarodowej Konwencji o zwalczaniu dopingu w sporcie z dnia 19 października 2005 r. (dalej jako: ŚKA), poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu przez Trybunał, że zaistniałe odstępstwo od przepisów ISL nie stanowi w myśl art. 3.2.2. ŚKA odstępstwa mogącego doprowadzić do uzyskania niekorzystnego wyniku analizy i w konsekwencji przyjęciu przez Trybunał, że ciężar udowodnienia wpływu odstępstwa na możliwość uzyskania niekorzystnego wyniku analizy spoczywa na Skarżącym, co doprowadziło do wydania dla Skarżącego niekorzystnego orzeczenia, podczas gdy w obliczu stwierdzenia, że doszło do odstępstwa od ISL, które mogło mieć wpływ na wynik analizy, co zostało uprawdopodobnione przez Skarżącego, to na POLADA

spoczywał ciężar udowodnienia faktu, iż stwierdzone odstępstwo nie miało wpływu na uzyskanie niekorzystnego wyniku analizy;

b) art. 5.2.4.1.2. ISL, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że laboratorium powinno przeprowadzić badanie współczynnika pH oraz oznaczyć ciężar właściwy moczu jako parametry integralności moczu wyłącznie w zakresie próbki „A”, podczas gdy z prawidłowo przeprowadzonej wykładni tego przepisu wynika, że akredytowane laboratorium posiada obowiązek oznaczenia współczynnika pH oraz ciężaru właściwego moczu dla próbki „A” oraz „B”, w celu potwierdzania integralności moczu w obu pobranych próbkach;

c) art. 5.2.3.3. ISL, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że brak zmiany głowicy pipety używanej do analizy próbki „A” i następnie używanie tej samej pipety z tą samą głowicą do analizy próbki „B” nie stanowi odstępstwa od ISL, podczas gdy przygotowanie podwielokrotnych części każdej z próbek musi odbywać się w taki sposób, aby nie doszło do skażenia próbki lub podwielokrotnych części próbki;

d) art. 180 § 1 k.p.k. w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakresu i trybu działania Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie (Dz.U. Nr 133, poz. 1501), przez ich błędną wykładnię i uznanie, że pracownicy laboratorium akredytowanego przez Światową Agencję Antydopingową objęci są tajemnicą zawodową lub obowiązkiem zachowania poufności, w tym w zakresie dotyczącym możliwości udostępnienia dokumentów dotyczących standardowych procedur działania w ramach laboratorium, podczas gdy pracownicy laboratorium akredytowanego przez WADA nie są objęci tajemnicą zawodową, a w ramach toczącego się antydopingowego postępowania dyscyplinarnego laboratoria mają obowiązek przedłożenia wszystkich wymaganych dokumentów dotyczących analizy laboratoryjnej, w celu umożliwienia sportowcom realizacji prawa do obrony, a organom rozpatrującym sprawę jej wszechstronne wyjaśnienie.

2) oczywistej niesłuszności wyroku, polegającej na:

a) naruszeniu prawa do obrony Skarżącego przejawiającego się w nieudostępnieniu dokumentów laboratoryjnych dotyczących standardowych procedur operacyjnych przy analizie próbek na okoliczność weryfikacji

prawidłowości działań laboratorium akredytowanego przez WADA w W., co miało istotny wpływ na ocenę wyniku analiz laboratoryjnych i oparciu rozstrzygnięcia w tym zakresie na podstawie nieobowiązującego przepisu;

b) stwierdzeniu przez Trybunał braku uprawdopodobnienia odstępstw od ISL mających wpływ na wynik analizy, pomimo wykazania przez Skarżącego, że oprogramowanie podczas analizy laboratoryjnej nie działało prawidłowo lub zostało zmanipulowane;

c) stwierdzeniu przez Trybunał naruszenia przepisów antydopingowych z jednoczesnym nałożeniem na Skarżącego dotkliwej dwuletniej kary wykluczenia, pomimo braku danych dowodowych potwierdzających prawidłową i zgodną z przepisami antydopingowymi identyfikację substancji zabronionej w próbce Skarżącego;

d) przy jednoczesnym uwzględnieniu opinii biegłego dr. D. B. zawierającego jednoznaczny wniosek nieuwzględnieniu opinii biegłego dr. D. B. zawierającej jednoznaczne wnioski dotyczące analizy laboratoryjnej;

e) stwierdzeniu przez Trybunał naruszenia przepisów antydopingowych z jednoczesnym nałożeniem na Skarżącego dotkliwej dwuletniej kary wykluczenia z uwagi na brak uprawdopodobnienia przez Skarżącego odstępstw od ISL wydanych przez WADA mających wpływ na wynik analizy, przy jednoczesnym nieudostępnieniu dokumentów laboratoryjnych dotyczących standardowych procedur operacyjnych przy analizie próbek pozwalających na weryfikację prawidłowości działań po stronie laboratorium akredytowanego przez WADA.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Skarżący oparł na wystąpieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), sprowadzającego się do określenia czy tajemnicą zawodową na gruncie obowiązujących przepisów prawa objęci są również pracownicy laboratorium akredytowanego przez WADA, jak również czy przestrzeganie poufności przebiegu wyników kontroli antydopingowej przez pracowników laboratorium obejmuje swoim zakresem przedmiotowym poufność w zakresie braku możliwości udostępniania, w toku antydopingowego postępowania dyscyplinarnego, standardowych procedur badawczych w ramach wykonywanej analizy laboratoryjnej, na próbce pobranej od sportowca, w kontekście przysługującego sportowcowi prawa do obrony oraz

spoczywającym na nim ciężarze dowodzenia, w zakresie wykazania odstępstw w pracy laboratorium akredytowanego przez WADA, które mogły mieć wpływ na wynik analizy. Ponadto, Skarżący uznał, że niniejsza skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Z uwagi na doręczenie pełnomocnikowi Skarżącego początkowo niekompletnego wyroku Trybunału, który został następnie uzupełniony, pismem z dnia 20 lutego 2019 r. Skarżący wniósł ponownie skargę kasacyjną od powyższego wyroku.

Powyższa skarga kasacyjna została oparta na zarzucie:

1) rażącego naruszenia przepisów prawa, tj.:

a) § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakresu i trybu działania Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie, wydanego na podstawie ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675), poprzez zastosowanie nieistniejącej w chwili orzekania normy prawnej, gdyż rozporządzenie zostało uchylone w dniu 16 października 2010 r., tj. w momencie wejścia w życie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 1468, dalej jako: u.o.s.), a wyrok Trybunału został wydany w dniu 17 grudnia 2018 r.;

b) § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakresu i trybu działania Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie w zw. z art. 180 § 1 k.p.k. w zw. z art. 5.3.7.3.2. ISL, poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, że pracownicy laboratorium akredytowanego przez WADA objęci są tajemnicą zawodową (służbową) lub obowiązkiem zachowania poufności, w zakresie dotyczącym możliwości udostępnienia na żądanie sportowca lub organu orzekającego, w toku antydopingowego postępowania dyscyplinarnego, wewnętrznych dokumentów laboratoryjnych dotyczących standardowych procedur działania obowiązujących w laboratorium, podczas gdy z prawidłowej wykładni tych przepisów wynika, że pracownicy laboratorium akredytowanego przez WADA nie są objęci tajemnicą zawodową (służbową) lub obowiązkiem zachowania poufności, a ich obowiązkiem wynikającym z ISL jest przedstawienie dowodów, ekspertyz, informacji i/lub dokumentów na temat każdego wyniku badania lub raportu

przygotowanego przez laboratorium akredytowane przez WADA, na żądanie w postępowaniu administracyjnym, arbitrażowym lub sądowym, w celu umożliwienia sportowcom realizacji prawa do obrony, a organom rozpatrującym sprawę jej wszechstronne wyjaśnienie;

c) art. 5.2.6.3. ISL, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że nie jest odstępstwem od ISL mającym wpływ na wynik analizy, nieudokumentowanie przez pracowników laboratorium akredytowanego przez WADA istotnych odejść od pisemnej procedury wynikającej z ISL lub standardowych procedur, polegających na umieszczeniu w laboratoryjnym pakiecie dokumentacyjnym próbki „B” Skarżącego pustej grafiki obrazu czterech jonów, które stanowiły raport początkowy potwierdzający prawidłowość działania (testu) spektrometru mas, na którym przeprowadzono analizę spektrometrii mas;

d) art. 5.2.4.1.2. ISL, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że nie jest odstępstwem od ISL mającym wpływ na wynik analizy, niezbadanie przez laboratorium akredytowane przez WADA parametrów integralności moczu w próbce „B”, podczas gdy z prawidłowej wykładni tego przepisu wynika, że akredytowane laboratorium przez WADA posiada obowiązek oznaczenia współczynnika pH oraz ciężaru właściwego, jako parametrów integralności próbek, zarówno dla próbki „A” oraz „B”, co w dalszej konsekwencji doprowadziło do braku zweryfikowania czy materiał biologiczny znajdujący się w próbce „A” oraz „B” należy do Skarżącego, jak również czy nie doszło do manipulacji materiałem biologicznym;

e) art. 5.2.3.3. ISL, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że brak zmiany głowicy pipety używanej do analizy próbki „A” i następnie użycie tej samej głowicy pipety do analizy próbki „B”, nie stanowi odstępstwa od ISL mającego wpływ na wynik analizy, podczas gdy z prawidłowej wykładni tego przepisu wynika, że przygotowanie podwielokrotnych części każdej z próbek musi odbywać się w taki sposób, aby nie doszło do skażenia próbki lub podwielokrotnych części próbek;

f) art. 5.4.4.1. ISL, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że błędy występujące w ponad 30% wyników na chromatogramach nie stanowią odstępstwa od ISL mającego wpływ na wynik analizy, podczas gdy z prawidłowej wykładni tego przepisu wynika, że zastosowana przez laboratorium akredytowane przez WADA metoda oraz jej walidacja, nie była odpowiednia do celu i nie mogła stanowić

potwierdzenia wykrycia w organizmie Skarżącego związku chemicznego będącego substancją zabronioną w rozumieniu Listy Substancji Zabronionych WADA;

- co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia:

g) art. 3.1. oraz 3.2.2. ŚKA, na bazie którego wydane zostały Przepisy Antydopingowe Polskiej Agencji Antydopingowej, poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że zaistniałe odstępstwa od ISL, wydanego przez WADA, nie stanowią odstępstw mogących doprowadzić do uzyskania niekorzystnego wyniku analizy i w konsekwencji przyjęcie przez Trybunał, że ciężar udowodnienia wpływu odstępstw na możliwość uzyskania niekorzystnego wyniku analizy spoczywał na Skarżącym, a nie na organie antydopingowym (POLADA), co doprowadziło do wydania dla Skarżącego niekorzystnego orzeczenia, podczas gdy w obliczu stwierdzenia, że doszło do odstępstw od ISL, które mogły mieć wpływ na wynik analizy, co zostało uprawdopodobnione przez Skarżącego, to na organie antydopingowym (POLADA), a nie na Skarżącym, spoczywał ciężar udowodnienia faktu, iż stwierdzone odstępstwo nie miało wpływu na uzyskanie niekorzystnego wyniku analizy;

h) art. 3.2.1. ŚKA oraz art. 3.1. Przepisów Antydopingowych Polskiej Agencji Antydopingowej, poprzez ich błędne zastosowanie i uznanie, że Skarżący w toku antydopingowego postępowania dyscyplinarnego kwestionował wiarygodność metody analitycznej uznanej przez WADA, podczas gdy Skarżący w toku całego postępowania kwestionował prawidłowość podjętych przez laboratorium akredytowane przez WADA z siedzibą w W. działań oraz wykazał odstępstwa od obowiązujących standardów i procedur w ramach ustalonej i naukowo ważnej metody analitycznej, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż przełożyło się na stanowisko Trybunału, jakoby Skarżący chcąc podważyć metodę analityczną powinien najpierw powiadomić o tym WADA, a nie czynić to w toku antydopingowego postępowania dyscyplinarnego;

2) oczywistej niesłuszności wyroku, polegającej na stwierdzeniu, że pracownicy laboratorium akredytowanego przez WADA oraz dokumenty wewnętrzne, w tym standardowe procedury operacyjne laboratorium, objęte są tajemnicą zawodową (służbową) lub co do których istnieje obowiązek zachowania poufności, co przełożyło się na ograniczoną możliwość realizacji przez Skarżącego

prawa do obrony, w zakresie dotyczącym udostępnienia mu w toku antydopingowego postępowania dyscyplinarnego żądanych informacji oraz dokumentów, w celu weryfikacji prawidłowości podjętych przez laboratorium akredytowane przez WADA przy analizie jego próbek działań oraz ich zgodności z wewnątrz obowiązującymi procedurami, konsekwencją czego było stwierdzenie po stronie Skarżącego naruszenia przepisów antydopingowych oraz nałożenie dotkliwej kary dwóch lat wykluczenia, podczas gdy sportowcy zagraniczni, w tożsamy stanach faktycznych i prawnych, wobec braku przedłożenia przez inne zagraniczne laboratoria akredytowane przez WADA wnioskowanych informacji i dokumentów, w tym standardowych procedur operacyjnych, byli uniewinniani z zarzutu naruszenia przepisów antydopingowych.

Wskazując na powyższe podstawy skargi kasacyjnej, Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz faktu, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Niniejsza skarga kasacyjna nie spełnia kryteriów umożliwiających jej merytoryczne rozpoznanie.

Na wstępie należy wyjaśnić, że ustawa z dnia 7 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o sporcie (Dz.U., poz. 1171) wyłączyła stosowanie przepisów rozdziału 9a ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie do spraw dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie. Skutki tej nowelizacji nie dotyczą jednak postępowań dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej. W przypadkach takich stosuje się nadal przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie w brzmieniu dotychczasowym. W niniejszej sprawie postępowanie dyscyplinarne wobec Skarżącego zostało wszczęte przed wejściem nowelizacji w życie, wobec czego w sprawie zastosowanie znajdują dotychczasowe uregulowania.

Zgodnie z przepisem art. 45d ust. 5 u.o.s., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną od orzeczenia Trybunału na zasadach ustalonych w Kodeksie

postępowania cywilnego. Z tego powodu podlega ona ocenie przez pryzmat przesłanek, które uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jako pole badawcze przedsądu Skarżący wskazał dwie przesłanki, tj. wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego oraz to, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie, powyższe kryteria należy analizować łącznie z wymaganiami, jakie stawia skardze kasacyjnej od orzeczeń Trybunału przepis art. 45d ust. 2 u.o.s. Zgodnie z nim od orzeczenia dyscyplinarnego Trybunału przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego w przypadku rażącego naruszenia przepisów prawa lub oczywistej niesłuszności orzeczenia.

Przyjmuje się, że naruszenie prawa ma nie tylko mieć istotny wpływ na wynik sprawy, ale ma być również rażące, tzn. stwierdzenie takiego naruszenia powinno być oczywiste i widoczne, bez konieczności przeprowadzania pogłębionej analizy co do znaczenia zaistniałego naruszenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., I UK 42/12). Zgodnie z definicją słownikową, „rażący” oznacza - „dający się łatwo stwierdzić; wyraźny; oczywisty, niewątpliwy, bezsporny, bardzo duży” (<https://sjp.pwn.pl/doroszewski/razacy;5488939.html>). W skardze kasacyjnej z dnia 20 lutego 2019 r. Skarżący przedstawił aż 8 zarzutów, które jego zdaniem stanowią przejaw rażącego naruszenia prawa, jakiego dopuścił się Trybunał Arbitrażowy wydając zaskarżony wyrok.

Odnosnie do zarzutów dotyczących zastosowania przez Trybunał przepisu § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakresu i trybu działania Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie, a więc przepisu zawartego w akcie prawnym, który w chwili wydania wyroku nie obowiązywał, należy przyznać, że niewątpliwie wydanie orzeczenia w oparciu o nieaktualny stan prawny mogłoby stanowić rażące naruszenie prawa. W niniejszej sprawie należy jednak zwrócić uwagę, że z zaskarżonego orzeczenia Trybunału nie wynika, aby *de facto* zastosował on powyższą normę prawną. Nie można w tym zakresie stwierdzić zatem rażącego naruszenia prawa. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku pojawia się, co prawda, następująca wzmianka: „TAS praktycznie nie ma możliwości zwolnienia z zachowania tajemnicy służbowej pracowników Instytutu Sportu w zakresie wskazanym we wniosku tym bardziej, że była już podejmowana próba takiego zwolnienia i przedstawienia procedur SOP

w toku postępowania przygotowawczego i została przez Sąd prawomocnie oddalona. Zespół Orzekający TAS podziela stanowisko Instytutu Sportu i Sądu Rejonowego w B., że ujawnienie szczegółowych procedur i metod badawczych byłoby wskazówką i ułatwieniem dla nieuczciwych sportowców i ich popleczników, naukowców i lekarzy wspomagających lobby dopingowe. Na to TAS nie może w żadnym wypadku pozwolić.” (s. 15). Jednakże nie można z niej wyprowadzić wniosku (nawet w sposób dorozumiany), że powyższa decyzja została wydana na podstawie wskazanego przepisu rozporządzenia. Co więcej, zarówno w orzeczeniu II Panelu Dyscyplinarnego, jak i w postanowieniu Sądu Rejonowego w B. z dnia 23 czerwca 2017 r., które dotyczyły zwolnienia z tajemnicy służbowej pracowników laboratorium, nie pojawia się odwołanie do tego przepisu. Z tego względu nie można w powyższym kontekście stwierdzić zaistnienia przesłanki rażącego naruszenia prawa, jak i wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego, czy też oczywistego uzasadnienia skargi kasacyjnej, na które powołuje się Skarżący.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie wskazuje się, że „Naruszenie prawa materialnego może stanowić podstawę skargi kasacyjnej, jeżeli pozostaje w bezpośrednim związku z wynikiem sprawy. Wywodzący się z niej zarzut naruszenia konkretnego przepisu może doprowadzić do uwzględnienia skargi kasacyjnej, gdy miało ono wpływ na rozstrzygnięcie, to jest jeśli na skutek błędnej wykładni tego przepisu lub niewłaściwego jego zastosowania zaskarżone orzeczenie nie odpowiada prawu. Nie można zatem skutecznie powoływać się w skardze kasacyjnej na naruszenie przepisu prawa materialnego, który nie był, a także nie mógł być podstawą rozstrzygnięcia, chociaż był przedmiotem rozważań sądu i z tej przyczyny został w uzasadnieniu orzeczenia powołany” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2000 r., II CKN 254/00). W niniejszej sprawie przepis § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakresu i trybu działania Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie nie stanowił podstawy odmowy zwolnienia pracowników Instytutu Sportu z zachowania tajemnicy służbowej i nie miał wpływu na treść orzeczenia. Trybunał powołał się na niego jedynie w kontekście przytoczenia argumentacji Instytutu Sportu, zawartej w zażaleniu na postanowienie prokuratora z dnia 27 marca 2017 r. zwalniającego Dyrektora Instytutu Sportu od obowiązku zachowania tajemnicy i

zobowiązującego do dostarczenia procedur badań. Trybunał nie ustosunkowuje się co do słuszności powyższej argumentacji. Co więcej, z uzasadnienia wyroku wynika, że we wspomnianym zażaleniu zarzut naruszenia przepisu § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakresu i trybu działania Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie powoływany został dodatkowo, obok naruszenia przepisu art. 180 § 1 k.p.k. w zw. z art. 43 i art. 54a (prawidłowo: art. 45a) u.o.s. - poprzez ich niezastosowanie oraz naruszenia art. 2 ust. 3 pkt. e w zw. z art. 20 ratyfikowanej Międzynarodowej Konwencji o zwalczaniu dopingu w sporcie z dnia 19 października 2005 r. w zw. z pkt. 5.0. załącznika B do Międzynarodowych Standardów dla Laboratoriów stanowiących załącznik do Światowego Kodeksu Antydopingowego WADA, w zw. z art. 43 ust. 1 pkt 1 u.o.s. - poprzez ich niezastosowanie.

Odnosząc się do sformułowanych przez Skarżącego zarzutów dotyczących błędnej wykładni i zastosowania przytoczonych przez niego przepisów prawa materialnego, należy zwrócić uwagę, że ich istota sprowadza się do naruszenia przepisów postępowania i uznania za niesłuszną oceny przeprowadzonych dowodów i ustalonych faktów. Sformułowanie zarzutów w sposób, który sugeruje niewłaściwą wykładnię, nie sprawia, że zmienia się tym samym charakter samego zarzutu. Tymczasem zgodnie z przepisem art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Za słuszny należy uznać pogląd, iż „Przedstawienie w skardze kasacyjnej jako istotnego zagadnienia prawnego problemu, który dotyczy sfery faktów, a nie wykładni prawa, nie może być podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 224/14).

Skarżący wskazał jako podstawę oczywistej niesłuszności wyroku argument, iż pozbawiony był on prawa do obrony poprzez uniemożliwienie mu możliwości zapoznania się z informacjami i dokumentami, w celu weryfikacji prawidłowości działań podejmowanych przez laboratorium akredytowane przez WADA przy analizie próbek oraz ich zgodności z wewnątrz obowiązującymi procedurami. Oczywiście niesłuszność wyroku należy interpretować analogicznie jak niesłuszność skazania, o której mowa w przepisie art. 537 k.p.k. Zachodzi ona wówczas, gdy w

toku kontroli Sąd Najwyższy stwierdzi brak potrzeby uzupełnienia postępowania dowodowego i przyjmuje własną ocenę w miejsce ocen dokonanych przez sądy orzekające z rażącym naruszeniem prawa (zob. D. Świecki, Komentarz do art. 537 k.p.k., w: J. Skorupka (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Legalis/el 2019). W niniejszej sprawie poczynione przez Skarżącego zarzuty dotyczące błędów w wydany m przez Trybunał wyroku mają charakter hipotetyczny. Na ich podstawie nie można w sposób niebudzący wątpliwości stwierdzić, że wyrok był oczywiście niesłuszny. Co więcej, postawione przez Skarżącego zarzuty nie prowadziły nawet do takiego wniosku.

Z powyżej wskazanych przyczyn bezpodstawne staje się badanie, czy w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne związane z określeniem desygnatu „tajemnicy zawodowej” („tajemnicy służbowej”) oraz zakresu zachowania poufności przez pracowników laboratorium akredytowanego przez WADA w związku z prawem do obrony przysługującym sportowcowi posądzonemu o doping. Skarżący podnosił bowiem tę okoliczność w kontekście uznania zastosowania przez Trybunał przepisu § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakresu i trybu działania Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie, podczas gdy Trybunał nie powoływał się na zastosowanie powyższego przepisu w wydanym przez siebie wyroku. Istotne zagadnienie prawne nie może mieć charakteru wyłącznie hipotetycznego, niezwiązanego z orzeczeniem (zaistniałym w nim stanem faktycznym i prawnym), od którego wnoszona jest skarga kasacyjna.

Skarga kasacyjna nie może zostać również uznana za szczególnie uzasadnioną. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna będzie oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurej blednej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10). W niniejszej sprawie sytuacja taka nie ma miejsca.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

